

Нагласи сред младежка публика към научна тематика във филма „В малкия голям свят на прилепите“ на ОСАИК „36 маймуни“

Интеркултура Консулт, март 2022

Съдържание:

1. За проучването.....	2
1.1. Цели.....	2
1.2. Методика.....	2
1.3. Изследвани публики.....	2
1.4. Ограничения.....	3
2. Наблюдения на място.....	3
2.1. Общата нагласа на място.....	3
2.2. Явен интерес срещу липса на интерес към прожектирания филм.....	4
2.3. Интерес обусловен от профила на обучение.....	5
3. Анализ на анкетите.....	6
3.1. Интерес към научни теми.....	6
3.2. Отношение към прилепите.....	7
3.3. Отношение към професията на учените.....	9
3.4. Кои теми от филма предизвикват най-голям интерес.....	10
3.5. Други коментари.....	11
4. Препоръки.....	11
Приложение 1.....	13
Приложение 2.....	15

1. За проучването

1.1. Цели

Проучването цели да разбере настроенятия на подрастващите, ученици в 7, 8, 9 и 10 клас спрямо научни и екологични теми представени във филма „В малкия голям свят на прилепите“, от една страна. От друга, да провери какви са способностите на изкуството да създава положителни нагласи към научна тематика и към работата на учените, както и способността на една творческа организация да споделя факти, данни и специализирана информация със своята публика.

1.2. Методика

Проучването разгледа промяна на нагласите сред младежите към научните теми в краткосрочен план. То беше проведено чрез наблюдения на място и анкета в две части:

- Два от въпросите бяха зададени на учениците преди да гледат филма, за да установят техните настроения към темите преди да получат детайлна информация за тях.
- Четири въпроса, два от които сходни с поставените в първата част, бяха зададени след излъчването на филма, за да проверят как мнението на учениците се е променило и дали филмът е породил нови интереси у тях.

За да отговорят на въпросите повечето ученици използваха дигитална анкета в онлайн платформа (sli.do), а тези, които нямаха достъп до интернет, попълниха анкетата на хартиен носител.

1.3. Изследвани публики

Проучването се фокусира върху младежка публика на възраст 13 – 17 г. В проучването участваха ученици от три различни училища в София профилирани в различна сфера на обучение: техническо образование, природни науки и спорт.

Филмът беше представен в 4 прожекции пред приблизително 200 ученици в присъствието на 8 учители. В анкетите участваха 170 ученици, като не всички са отговорили на всички въпроси (вж. Ограничения и Наблюдения на място).

Снимки от проведените прожекции в Професионална гимназия по електроника и автоматика и в Национално средно училище

1.4. Ограничения

Първоначално проучването беше планирано за провеждане в месеците септември и октомври 2021 г. Поради различни ограничения свързани с пандемията от Ковид-19 това не беше възможно. В месеците до февруари 2022 г. учениците бяха в голяма степен в процес на дистанционно обучение. Беше обмислен вариант проучването да се проведе в тези условия, но по препоръка на учителите – координатори този вариант беше отхвърлен. Препоръката за отхвърляне на варианта беше въз основа на лошия опит с дистанционното онлайн обучение, в който учителите наблюдават ниска ангажираност на учениците и често пълно отсъствие от час. Този опит доведе до заключението, че в дигитална среда учениците няма да се ангажират с филма и това би довело до провал на проучването.

За организация на големи групи ученици, най-подходящо беше партньорството с училища. Това обаче постави и ограничения по отношение на това къде и как може да се проведе прожекцията и самото проучване. Поради сложната административна и организационна процедура по извеждане на ученици от училище в рамките на учебно време, бе предпочетен вариант за провеждане на проучването в рамките на училищната сграда.

Проучването беше проведено в учебна среда, което създава предпоставки за групови нагласи изразени в мнението на анкетираните. Контекстуално реакцията е повлияна от това в кой учебен час се провежда проучването; от отношението на преподавателите към дадената тема; от вида на връзката между учениците и учителите както и от въздействието на водещо мнение или вид „преписване“ сред самите ученици. По тези причини, резултатите могат да бъдат разглеждани частично и като представящи мнението на групата формирано под влияние на „лидерите задаващи нагласата“ сред учениците.

На второ място, продължителността на изследването състоящо се от първа кратка анкета, гледане на кратък филм и втора кратка анкета надхвърля 40 минути, каквато е продължителността на един учебен час. Това поражда напрежение сред анкетираните ученици и беше предпоставка за разсейване, щом се чуе звука от звънеца за междучасие.

В допълнение, провеждането на проучването повечето пъти бе възможно единствено в последния за деня час на учениците, когато повечето са уморени и бързат да си тръгнат. В пилотното провеждане, онлайн анкетата също използва подредба на въпросите в отделни раздели, довело да леко забавяне на темпото на провеждане, което допринесе за събирането на по-малко отговори сред присъстващите в залата. В следващите три проведени анкети, въпросите бяха зададени без прекъсване, но като цяло за резултатите на проучването е видно, че продължителността е водеща за загуба на вниманието на младежите към финалните въпроси в анкетата след филма.

В някои случаи учениците са попълнили едната анкета на хартия, а другата онлайн, което ограничава възможността за проследяване на конкретна промяна на мнението.

2. Наблюдения на място

2.1. Общата нагласа на място

Мотивацията и интересът към филма бяха видимо различни за отделните групи ученици. Видът пространство за провеждане и динамиката в съответната групата са водещите фактори определящи разликите в общата нагласа: групите варираха по големина от 18 до 100 човека; различни бяха също възрастта и водещите образователни интереси на учениците.

За две от изследваните групи, прожекцията се случи в „Час на класа“, което позволи събирането на ученици от различни паралелки в големи групи в актовата зала на съответното училище. Това пространство, което не се свързва пряко с учене и изпитване, предостави сравнително неутрална територия за учениците и създаде усещане за по-„незадължителен“ характер на събитието. **За другите две групи, прожекцията се случи в час по биология**, като част от участниците бяха освободени от час по друг предмет, за да присъстват. В тези групи събитието имаше по-задължаващ характер и беше възприемано в по-голяма степен като част от учебния процес. Тези групи бяха по-малки (29 – 18 човека), което също бе предпоставка за различна атмосфера на провеждане на проучването.

В големите групи (една от 46 и една от 100 младежи) **особено важно беше отношението на присъстващите учители за запазването на общия интерес.** Тук се наблюдаваха повече разсейващи фактори: групи ученици, които не гледат филма, говорят помежду си, „спят“ (седят подпрени със затворени очи) или правят нещо на телефоните си.

В групата от 100 ученици, която беше и пилотната изследвана, учителката, с която беше координирана прожекцията, беше ключов фактор за високата мотивация на учениците. Те бяха подготвени предварително и имаха лично отношение към събитието. Това позволи по-голяма част от тях да останат съсредоточени по време на прожекцията и да се включат активно във втората анкета, макар тя да беше извън рамките на официалния час. Освен това, след провеждане на прожекцията и анкетите, други ученици са проявили интерес към филма и към предстоящата инсталация в Националния природонаучен музей.

В групата от 46 ученици, която беше изследвана последна, интересът към филма като цяло беше по-нисък. Присъстващите учители, които седяха пред всички ученици, разговаряха помежду си през голяма част от прожекцията и дори ангажираха вниманието на близко седящите до тях ученици, което нарушаваше обстановката. В тази група около една трета от учениците запази интерес към филма през цялата му продължителност, а в анкетите след него се включиха само 9 ученици.

В по-малките групи вниманието към филма бе по-съсредоточено. Разсейващите елементи бяха по-малко, а и учителката – координатор полагаше усилия за поддържане на вниманието към задачата.

Възрастта на учениците също е от значение за общата нагласа към подобна тема на проучване. В три от групите преобладаваха учениците от 10 клас (16 – 17 г.), а в една повече бяха тези от 7 и 8 клас (13 – 15 г.). По-малките ученици полагаха повече старание да останат съсредоточени върху филма и съвестно да попълнят анкетите. Важно е да се има предвид, че в тази възрастова група предпочитаният метод на попълване на анкета бе на хартия. Само 4 ученици в групата предпочетоха да попълнят анкетата онлайн.

2.2. Явен интерес срещу липса на интерес към прожектирания филм

Видимо се забелязаха няколко сходства сред различните групи ученици по време на прожекцията на филма.

- **Повече от присъстващите внимаваха във филма повече в началото на прожекцията, отколкото в края.** Очаквано, преди да са запознати със съдържанието, присъстващите „дават шанс“ на филма и постепенно откриват дали той е от интерес за тях, или не. Освен това, продължителността на филма (заедно с анкетите) вероятно е твърде дълга, за да задържи интереса на подрастващите. Възможност да се провери дали негативния ефект би бил по-малък е да се проведе прожекция само на филма или тя да е разделена на части, с дискусия сред друга група младежи.
- **Кадрите с говорещи хора по-малко ангажират вниманието, отколкото кадри с други изображения** (летящи прилепи, графики, колажи и т.н.) Частично постепенното „отпадане“ на вниманието може да

се дължи на висок процент кадри включващи хора, които говорят по темата, в близък план, **особено когато те говорят на чужд за зрителите език**. Липсата на динамика е друга вероятна причина за слаб интерес към „говорещия“. Възможно е също твърде статичните кадри в близък план в съзнанието на учениците да са асоциация с близкия опит с обучение в онлайн среда, който не е добър. Особено явна загуба на интерес се забелязва при кадрите с говор на английски език. Възможно е сред причините да е трудност за младежите да четат субтитри и да вникнат в съдържанието по този начин. Това може да повлияе особено учениците, които седят далече от екрана и не могат да видят добре текста.

- **Донякъде изключение спрямо изложеното в по-горе наблюдение** са два „описателни“ разказа на учени, в които **Антония Хубанчева говори за това как се е породил интересът ѝ към прилепите и за уменията на прилепите, както и кадрите с инженерът Клаус Хохрадел**. Спрямо тези кадри не се забелязва същият драматичен спад във вниманието, макар все пак да има загуба на интерес. Тук въздействие може да са оказали както по-неформалната визия на Антония в сравнение с тази на „водещата“ от други кадри, така и емоционалното присъствие и вълнението, което тя влага. Кадрите с Клаус, макар на чужд език, също предизвикват по-слаб спад на интереса в сравнение с тези представящи д-р Холгер Гьорлиц или Мърлин Татъл например. Тук сред възможните причини е използваният похват на заснемане тип „selfie“, в който Клаус снима себе си докато е на разходка в планината, както и по-личният изказ.

2.3. Интерес обусловен от профила на обучение

Отвъд тези сходни точки в проява на интерес и липса на интерес, сред отделните групи – по училища – можеше да се забележи и промяна в интереса спрямо определени теми, които се свързват по-тясно с профила на обучение на учениците.

- Например в *Професионална гимназия по електротехника и автоматика* се забелязва видимо покачване на интереса при представянето на това как един инженер може да бъде част от научно изследване. В другите училища тази тема не предизвика особено внимание.
- В двете групи от *Национално средно училище*, които имат профил „Биология“ интересът бе по-голям при представянето на различни факти за прилепите, как те ловуват и ролята им за биоразнообразието. Една от групите в това училище беше предварително запозната с факта, че във филма участва възпитаник на училището (Антония Хубанчева). Тази група видимо изглеждаше по-ангажирана със съдържанието. Трябва да се има предвид, че това беше и групата с по-малките ученици, за които по-горе споменахме, че беше налице по-голямо внимание към филма като цяло.
- В третото училище, което има спортен профил, имаше видима ярка реакция по отношение на похвати използвани от спортната журналистика представени в началото на филма, но те сякаш не оказаха влияние върху общия интерес към съдържанието на филма. Едва една трета от присъстващите задържаха вниманието си до края, а още по-малко попълниха втората анкета.

Тези наблюдения навеждат към извода, че предварителен интерес към теми свързани с животни и технологии е добра предпоставка за ангажиране с филма. Видимата реакция на учениците от училището със спортен профил на пръв поглед затвърди тази представа - интересът беше слаб и най-малко ученици проявиха желание да се включат във втората анкета. Същевременно, в своите анкети, 2/3 от същите ученици споделят, че намират научните теми за интересни или вълнуващи, въпреки донякъде съдържаното поведение. Възможно е да са на лице други обективни причини, поради които учениците не са „внимавали“ в представеното съдържание. За качествено (вместо количествено) проучване на този въпрос, може да бъде полезно провеждането на дискусии с учениците, в които те да могат да изразят мнение със собствени думи и да дадат свои предложения за промяна на съдържанието по начин, интересен за тях.

3. Анализ на анкетите

Анкетите съдържаха общо 6 въпроса, като две двойки бяха сходни с цел да се провери дали има настъпила промяна в отношението към научните теми във филма след като учениците са видели прожекцията. За списък с въпроси вж. Приложение 1. Пълен списък със събраните отговори вж. в Приложение 2.

В анкетите се включиха общо 170 човека, като не всички са отговорили на всички въпроси. Процентите представени по-долу са на базата на брой отговори за съответния въпрос, а при съпоставка – на база на по-големия брой отговори.

3.1. Интерес към научни теми

Намирам научните теми като астрономия, биология, технологии, химия, физика... за:

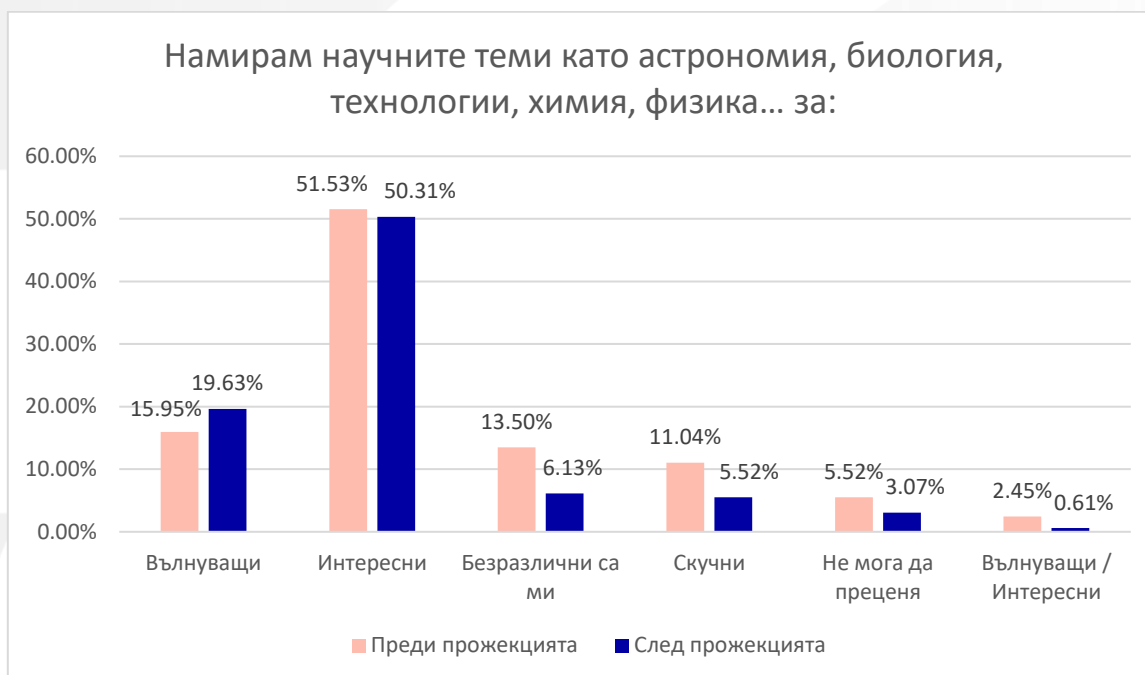
Вълнуващи	26	15.95%
Интересни	84	51.53%
Безразлични	22	13.50%
Скучни	18	11.04%
Не мога да преценя	9	5.52%
Вълнуващи / Интересни	4	2.45%

В анкетите преди прожекцията на филма, 51.53% от учениците споделят, че намират научните теми за „интересни“, а 15.95% за „вълнуващи“. Има и 2.45%, които се колебаят между двата отговора (в анкетите на хартия тези ученици са отбелязали и двата отговора). Тези резултати показват, че много повече са учениците, които имат интерес към темите спрямо онези, които ги намират за безразлични (13.50%) или скучни (11.04%). 5.52% от учениците споделят, че „не могат да преценят“.

След филма смятам, че научните теми са

Вълнуващи	32	19.63%
Интересни	82	50.31%
Безразлични са ми	10	6.13%
Скучни	9	5.52%
Не мога да преценя	5	3.07%
Вълнуващи / Интересни	1	0.61%
Без отговор	24	14.72%

На същия въпрос след филма, отговарят близо 15% по-малко ученици, но се забелязва нарастване на тези, които смятат, че научните теми са „вълнуващи“ (19.63%) и намаляване на броя на тези, които ги намират за безразлични (6.13%) и скучни (5.52%), 3% са тези, които не могат да преценят.

Промяната в отношението (краткосрочна) е потвърдена чрез проследяването на отговорите на конкретни респонденти. Налице са промяна към по-изразена проява на отношение или на ангажираност с темите. Има промяна към по-негативно отношение, но промяната към положителна нагласа е по-силна.

Положителна промяна на отношението към научните теми в отговорите на конкретни респонденти			
Скучни	⇒	Интересни	4
Скучни	⇒	Вълнуващи	3
Безразлични	⇒	Интересни	8
Не мога да преценя	⇒	Интересни	3
Не мога да преценя	⇒	Вълнуващи	1
Общо позитивна промяна			19
<i>В проценти</i>			<i>11.66%</i>

Негативна промяна на отношението към научните теми в отговорите на конкретни респонденти			
Интересни	⇒	Безразлични	2
Интересни	⇒	Не мога да преценя	1
Вълнуващи	⇒	Безразлични	1
Безразлични	⇒	Скучни	5
Не мога да преценя	⇒	Безразлични	1
Общо негативна промяна			10
<i>В проценти</i>			<i>6.13%</i>

3.2. Отношение към прилепите

Отношението към основната тема на филма – прилепите, преди прожекцията е по-амбивалентно, в сравнение с това към научните теми. По-често учениците споделят, че прилепите са им безразлични (30.59%) и процентът на негативно възприемане (отговор „неприятни са ми“) е по-висок (15.29%), от този при научните теми („скучни“ – 11%). Въпреки видимото присъствието на отрицателна оценка на нагласата преди филма, интересът към и положителното мнение за прилепите вземат превес: една четвърт (24.71%) от респондентите намират прилепите за „интересни“, а почти една пета (18.24%) споделят, че ги харесват.

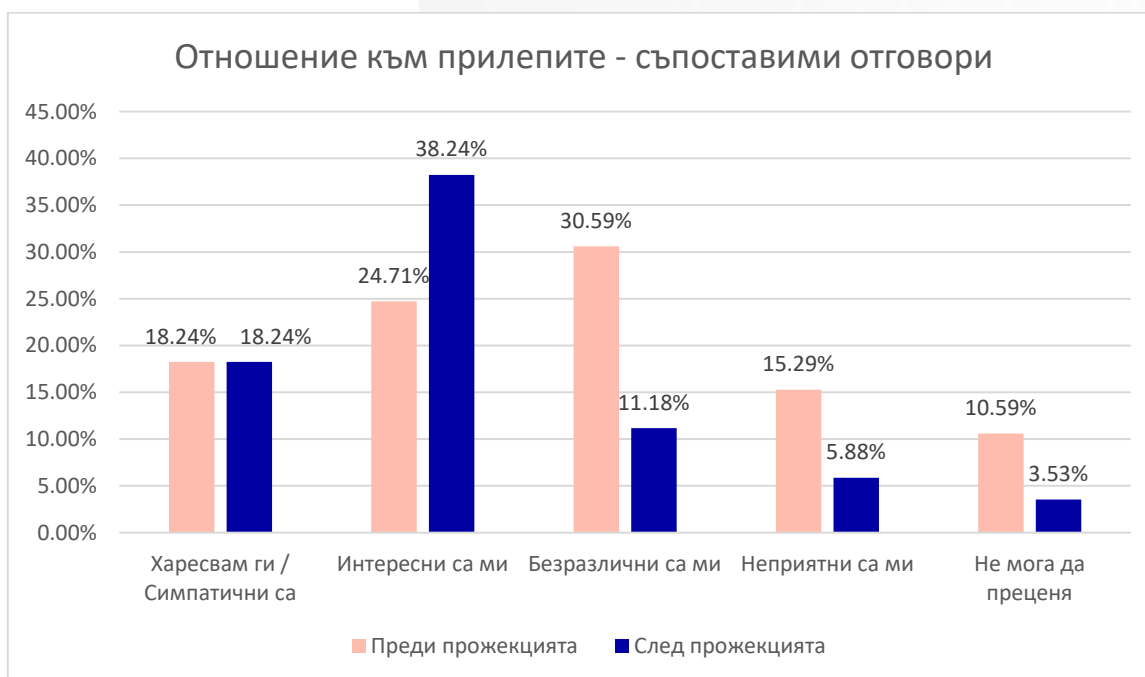
Какво мислите за прилепите?

Харесвам ги	31	18.24%
Интересни са ми	42	24.71%
Безразлични са ми	52	30.59%
Неприятни са ми	26	15.29%
Не мога да преценя	18	10.59%
Безразлични са ми / Неприятни са ми	1	0.59%

След филма на въпроса са отговорили 21% по-малко респонденти. **Забелязва се увеличаване на интереса към темата (38.21% в сравнение с 24.71% преди), както и намаляване на безразличието и негативното отношение.** Намалява и броят ученици, които споделят, че не могат да преценят.

След като изгледах филма, смятам, че прилепите са:

Симпатични	31	18.24%
Интересни	65	38.24%
Безразлични са ми	19	11.18%
Неприятни	10	5.88%
Не мога да преценя	6	3.53%
Интересни/Безразлични са ми	1	0.59%
Симпатични / Интересни	2	1.18%
Без отговор	36	21.18%

В отговорите на определени респонденти се потвърждава наблюдението за промяна (краткосрочна) в отношението им към прилепите, които са основна тема на представения филм. Забелязва се позитивна промяна в отговорите на близо 22% от респондентите, а негативна в 5.29%. При един от респонденти се наблюдава промяна към липса на интерес (от „неприятни са ми“ към „безразлични са ми“), а при друг потенциална поява на интерес (от „безразлични са ми“ към „не мога да преценя“).

Положителна промяна на отношението към прилепите в отговорите на конкретни респонденти		
Неприятни са ми	→	Симпатични 2
Неприятни са ми	→	Интересни 6
Безразлични са ми	→	Симпатични 2
Безразлични са ми	→	Интересни 17
Не мога да преценя	→	Симпатични 2
Не мога да преценя	→	Интересни 7
Безразлични / Неприятни	→	Интересни / Безразлични 1
Общо позитивна промяна		37
<i>В проценти</i>		<i>21.76%</i>

Негативна промяна на отношението към прилепите в отговорите на конкретни респонденти		
Харесвам ги	→	Безразлични 2
Харесвам ги	→	Не мога да преценя 2
Интересни са ми	→	Безразлични 1
Безразлични	→	Неприятни 2
Не мога да преценя	→	Неприятни 1
Не мога да преценя	→	Безразлични 1
Общо негативна промяна		9
<i>В проценти</i>		<i>5.29%</i>

3.3. Отношение към професията на учените

Филмът „В малкия голям свят на прилепите“ представя и поглед върху работата и живота на хората, които се занимават с наука. По тази причина в анкетата след проекцията бе включен въпрос, който да изследва отношението на респондентите към тази професия след като те вече са запознати отблизо с нея. Този въпрос, както и последващите го два (един от които незадължителен) са събрали най-малко отговори – в случая 77. Основна причина за това проучващите считат, че е времето, което учениците имаха желание да отделят на заниманието и факта, че то бе по-дълго от учебния им час, а тези въпроси бяха последни в анкетата (вж. Ограничения).

Смятам, че животът на учените е:		
Забавен	16	20.78%
Вълнуващ	39	50.65%
Скучен	9	11.69%
Не мога да преценя	10	12.99%
Забавен / Вълнуващ	3	3.90%

В събраните отговори преобладава положителното виждане за живота на учените: 50.65% го смятат за „вълнуващ“, а 20.78% за „забавен“. Близо 4% го определят с двете категории (в анкети на хартия). Тези отговори са знак за качественото представяне на живота на учените във филма като интересен и разнообразен.

3.4. Кои теми от филма предизвикват най-голям интерес

В предпоследния въпрос от анкетата, учениците бяха поканени да подредят теми, представени във филма, от най-интересна към най-малко интересна за тях. На този въпрос са дали отговор 80 ученици.

Повечето ученици са заявили по-голям интерес към темите пряко свързани с природата и живота на прилепите (как прилепите ловуват; колко важни са те за природата и хората; и как много животински видове изчезват) и по-малък към темите, свързани с професиите и технологиите на учените. Един ученик е споделил в допълнителен коментар „Всички от горепосочените теми са еднакво важни, вълнуващи и интересни, така че не мога да ги степенувам“, а друг, че всичко му е интересно.

Подредете темите от най-интересна (1) към най-малко интересна (5)	1 (най-интересна)	2	3	4	5 (най-малко интересна)
Как прилепите ловуват	47.50%	15.00%	7.50%	8.75%	15.00%
Колко важни са прилепите за природата и хората	20.00%	21.25%	20.00%	16.25%	12.50%
Какви технологии учените използват в работата си	18.75%	7.50%	20.00%	26.25%	21.25%
Как много животински видове изчезват	7.50%	26.25%	23.75%	16.25%	17.50%
Как хора с различни професии участват в научните изследвания	7.50%	16.25%	15.00%	20.00%	30.00%

„Как прилепите ловуват“ е темата, която най-много ученици поставят на първо място. Това е и темата, с която филмът започва, и, вероятно, тази, в която учениците са внимавали най-много, имайки предвид спада на интерес в хода на прожекцията.

„Колко важни са прилепите за природата и хората“ е *втората* най-често избрана тема на първо и второ място по интерес. Този избор затвърждава превес на интереса сред учениците към темите за животни пред въпросите свързани с професионално развитие. В допълнение, може да се приеме като позитивна оценка за способностите на филма да предаде информация, която е била непозната досега на зрителите, по начин, предизвикващ вниманието им.

„Как много животински видове изчезват“ е темата, която е избрана най-често като *втора и трета* от интерес. Тази тема е засегната във филма за кратко (в сравнение с другите в списъка) и на по-късен етап, когато се очаква, че по-малко ученици са гледали филма съсредоточено. Тези фактори навеждат на мисълта, че учениците считат темата за значима по принцип. Има вероятност това да е довело до възвръщане на вниманието им към филма при нейното обсъждане.

Темата, която най-често е отбелязвана като най-малко интересна е „Как хора с различни професии участват в научните изследвания“. Тази тема е представена основно косвено, чрез представянето на ролята на един инженер в изследванията на прилепи. Експлицитно елемент от нея е заявен на по-късен етап, когато гласът зад кадър (разказвачът) споделя как различните сфери на знание се преплитат в сензорната екология. Възможно е за учениците, които все още учат по програма, в която всеки учебен предмет се преподава сам за себе си и рядко се изследват връзките между различните науки и знания, тази тема да е останала неясна. Други причини за слабия интерес може да са позицията на темата във втората половина на филма (спад в концентрацията на учениците), както и чуждоезичното съдържание, което някои ученици може да не са

успели да разберат поради отдалеченост от екран и субтитри. Би било полезно този въпрос да се засегне в дискусия с ученици, за да се определят пълноценно причините, поради които темата остава последна по интерес.

3.5. Други коментари

Учениците бяха поканени да оставят и допълнителни коментари към филма, ако имат желание за това. Петнадесет (15) от тях са избрали да оставят коментар, трима са написали „нищо“ или че няма какво да споделят, а трима дадоха коментар и на място. Коментарите дават основно положителна оценка на филма, като споделят, че филмът е „интересен“. Един от респондентите споделя „Всичко за филма ми хареса. Интересен беше и ми даде много информация за тези интересни и необикновени бозайници.“ Сред учениците от *Национално средно училище*, един споделя, че го е впечатлило участието на „дъщерята на госпожата по БЕЛ“.

На място ученици споделиха своя интерес към филма, както и заявиха интерес да посетят инсталацията по темата в Националния природонаучен музей.

Тези коментари, както и липсата на негативни такива, са показателни за добронамереността на учениците към прожекцията и самия филм. Те дават основание за последващо ангажиране на учениците с подобно съдържание.

4. Препоръки

Резултатите от проучването, както и наблюденията на място, задават посока за работа при създаването на ново културно съдържание насочено към ученици в тийнейджърска възраст, но и насоки за провеждане на проучване на техните интереси.

Важен фактор за ангажиране на вниманието се явява продължителността на филма. „В малкия голям свят на прилепите“ е с продължителност от 35 минути без финалните надписи. Както е споменато в наблюденията по-горе, вниманието на учениците видимо намалява в хода на излъчването на филма. Препоръката е при самостоятелно представяне на творчески филм с научна тематика, да се използва по-кратка продължителност за да може съдържанието да постигне по-голям ефект на задържане на вниманието на учениците, и в следствие от това – по-ефективна комуникация на темите. Предишно проучване на *Интеркултура консулт* от 2020 - 2021 г. сочи, че при хора до 25 г. възраст, най-предпочитаната продължителност на видео съдържание е от 11 до 20 минути¹. Макар това изследване да проучва интеракция в дигитална среда, резултатите могат да бъдат релевантни за учебна среда, където вниманието на учениците е разделено на 40-минутни интервали и където се предполага възможност за интерактивно общуване в рамките на тези минути. По-кратката продължителност на видео съдържанието ще даде възможност и за провеждане на дискусия след запознаване с него.

Повече динамика в представянето на информацията и похватите на разказа е вероятен втори фактор за задържане на вниманието на публика в тийнейджърска възраст. Въз основа на наблюденията на място и фактът, че вниманието към съдържанието намалява, когато са налице твърде дълги, статични кадри с говорещи хора, изводът е, че е необходима по-голяма „раздвиженост“ на филмовото съдържание. Възможно е това да се постигне, чрез нахъсване на статичните кадри на по-кратки интервали с други, или използване на

¹ „Отново свързани: публикации и културно съдържание в дигитална среда“, [резултати](#)

личния момент като метод на заснемане „selfie“, който е познат на тези публики от социалните мрежи и създава усещане за близост и непринуденост на комуникацията.

За тази публика би била полезна употребата на дублаж на чуждоезичното съдържание. Макар голяма част от изследваните ученици да учат английски език и вероятно да се срещат често със съдържание на този език, те все още не са достатъчно умели в непринудената обстановка да възприемат сложни теми с непознати за тях думи. В допълнение, за много от тях употребата на субтитри е все още трудоемка, особено в условията на прожекция в клас, където стаите и залите дават ограничена видимост към екрана.

Непринуденост и ентузиазъм в комуникацията. Това бяха елементи, които имаха видим ефект за повишаване на интереса на публиката. Както вече споменахме, кадрите с Антония Хубанчева и Клаус Хохрадел предизвикваха повече внимание в сравнение с кадри с други хора в близък план. Именно непринудеността и ентузиазмът, с който те споделят информация по темите, ги отличават от други участници във филма. Този аспект може би е най-приложим за „превеждането“ на филма във формата на интерактивна инсталация.

За потвърждаване на валидността на резултатите от проучването, както и за по-дълбочинно проучване на причините за силен или слаб интерес към определени теми би било полезно провеждането на дискусия с ученици по темите във филма и / или инсталацията. Това би допринесло за по-пълноценно разбиране на интересите и задоволяване търсенията им. Важен аспект би било изследване на разбирането сред подрастващите относно представата им за взаимната свързаност на различни дисциплини в разнообразни професии, включително научни, и интересът на учениците към развитие в тези сфери. Това може да се изследва и чрез по-детайлно включване на темата в интерактивната инсталация или в последващ проект, към който да се включи изследване на реакциите на публиките.

Приложение 1

„В малкия голям свят на прилепите“

Анкета

Част 1

1. Намирам научните теми като астрономия, биология, технологии, химия, физика... за:
 - Вълнуващи
 - Интересни
 - Безразлични
 - Скучни
 - Не мога да преценя

2. Какво мислите за прилепите?
 - Харесвам ги
 - Интересни са ми
 - Безразлични са ми
 - Неприятни са ми
 - Не мога да преценя

„В малкия голям свят на прилепите“

Анкета

Част 2

3. Смятам, че научните теми са
- Вълнуващи
 - Интересни
 - Безразлични са ми
 - Скучни
 - Не мога да преценя
4. След като изгледах филма смятам, че прилепите са:
- Симпатични
 - Интересни
 - Безразлични са ми
 - Неприятни
 - Не мога да преценя
5. Смятам, че животът на учените е:
- Забавен
 - Вълнуващ
 - Скучен
 - Не мога да преценя
6. Подредете темите от най-интересна (1) към най-малко интересна (5):
- Как прилепите ловуват
 - Какви технологии учените използват в работата си
 - Как много от животинските видове изчезват
 - Как хора с различни професии участват в научните изследвания
 - Колко важни са прилепите за природата и хората
7. Друго, което искам да споделя за филма.... (по желание):

Приложение 2

Отговори от анкета

№	Намирам научните теми като астрономия, биология, технологии, химия, физика... за:	Какво мислите за прилепите?	Смятам, че научните теми са	След като изгледах филма, смятам, че прилепите са:	Смятам, че животът на учените е:	Подредете темите от най-интересна (1) към най-малко интересна (5)	Друго, което искам да споделя за филма...
	<i>Multiple choice (Single answer)</i>	<i>Multiple choice (Single answer)</i>	<i>Multiple choice (Single answer)</i>	<i>Multiple choice (Single answer)</i>	<i>Multiple choice (Single answer)</i>	<i>Ranking</i>	
1	Скучни	Безразлични са ми	Интересни	Интересни	Вълнуващ	2 1 3 5 4	
2	Скучни	Не мога да преценя	Скучни	Неприятни	Скучен		
3	Вълнуващи	Неприятни са ми	Интересни	Симпатични	Вълнуващ	1 4 2 5 3	Много яко
4	Не мога да преценя	Безразлични са ми	Интересни	Интересни	Вълнуващ	2 3 4 5 1	
5	Не мога да преценя	Безразлични са ми	Не мога да преценя	Безразлични са ми	Вълнуващ	4 2 3 1 5	
6	Безразлични	Безразлични са ми	Интересни	Интересни	Вълнуващ	1 5 4 3 2	
7	Интересни	Харесвам ги	Интересни	Симпатични	Вълнуващ	2 1 3 5 4	
8	Вълнуващи	Безразлични са ми	Вълнуващи	Не мога да преценя	Не мога да преценя	1 5 4 3 2	
9	Скучни	Безразлични са ми	Вълнуващи	Безразлични са ми	Забавен	2 избран като отговор	
10	Безразлични	Неприятни са ми	Скучни	Неприятни	Забавен	2 избран като отговор	
11	Вълнуващи	Интересни са ми	Интересни	Интересни	Забавен	2 5 3 4 1	
12	Скучни	Харесвам ги	Скучни	Не мога да преценя	Скучен	2 избран като отговор	
13	Скучни	Безразлични са ми	Интересни	Интересни	Не мога да преценя		
14	Безразлични	Безразлични са ми	Интересни	Интересни	Не мога да преценя	1 4 3 2 5	

15	Не мога да преценя	Безразлични са ми	Интересни	Интересни	Не мога да преценя	5 1 5 1 4	
16	Интересни	Интересни са ми	Вълнуващи	Интересни	Вълнуващ	4 1 3 5 2	
17	Интересни	Безразлични са ми	Интересни	Интересни	Скучен	3 1 4 2 5	Имате интересни моменти във филма
18	Вълнуващи и Интересни	Харесвам ги	Вълнуващи	Интересни	Вълнуващ	1 4 5 3 2	
19	Скучни	Интересни са ми	Интересни	Интересни	Не мога да преценя	1 2 5 4 3	
20	Интересни	Безразлични са ми	Вълнуващи	Интересни	Забавен	1 4 3 5 2	
21	Интересни	Интересни са ми	Интересни	Интересни	Не мога да преценя	1 като отговор	
22	Интересни	Безразлични са ми	Вълнуващи	Интересни	Скучен	1 3 2 4 5	
1	Интересни	Безразлични са ми					
2	Скучни	Харесвам ги					
3	Скучни	Безразлични са ми					
23	Интересни	Харесвам ги	Не мога да преценя	Симпатични	Вълнуващ	2 4 1 3 5	
24	Не мога да преценя	Харесвам ги	Безразлични са ми	Безразлични са ми	вълнуващ	3	
25	Скучни	Неприятни са ми	Вълнуващи	Интересни	Не мога да преценя	4 3 1 2 5	Добре структурирано съдържание
26	Не мога да преценя	Харесвам ги	Не мога да преценя	Безразлични са ми	Скучен	1 3 5 2 4	
27	Вълнуващи/Интересни	Интересни са ми	Интересни	Симпатични	Вълнуващ	2 5 1 4 3	
28	Безразлични	Безразлични са ми	Интересни	Безразлични са ми	Вълнуващ	2 3 5 1 4	
29	Скучни	Не мога да преценя	Интересни	Интересни	Скучен	1 5 4 5 1	
30	Интересни	Интересни са ми	Вълнуващи	Симпатични	Вълнуващ	3 5 1 4 2	
31	Интересни	Интересни са ми	Вълнуващи	Симпатични	Вълнуващ	5 3 4 1 2	
32	Интересни	Харесвам ги	Интересни	Интересни	Забавен		

33	Вълнуващи/Интересни	Безразлични са ми / Неприятни са ми	Интересни	Интересни/Безразлични са ми	Скучен	5 4 2 3 1	
34	Интересни	Харесвам ги	Интересни	Не мога да преценя	вълнуващ	1 4 3 2 5	
35	Интересни	Интересни са ми	Интересни	Интересни	Забавен	1 4 2 5 3	Е много интересен. Има много интересни информации. Харесвам ги.
36	Интересни	Безразлични са ми	Вълнуващи	Интересни	Вълнуващ	1 5 2 4 3	
37	Интересни	Интересни са ми	Вълнуващи	Интересни	Не мога да преценя	1 3 4 5 2	Много е интересен като цяло
38	Вълнуващи / Интересни	Интересни са ми	Вълнуващи / Интересни	Симпатични/Интересни	Вълнуващ	2 4 3 5 1	Имаше леко ехо по време на филма, което не беше много добре, но иначе презентацията и филмът бяха интересни
39	Вълнуващи	Интересни са ми	Интересни	Симпатични	Вълнуващ	1 4 3 5 2	
40	Интересни	Не мога да преценя	Интересни	Симпатични	Вълнуващ	5 3 4 1 2	
41	Не мога да преценя	Безразлични са ми	Вълнуващи	Неприятни	1вите 3 опции????	5 5 5 5 5 ????	нищо
42	Интересни	Неприятни са ми	Вълнуващи	Интересни	Вълнуващ	5 1 2 4 3	
43	Интересни	Харесвам ги	Интересни	Интересни	Забавен	1 5 2 4 3	Какъв цвят виждат прилепите?
44	Интересни	Неприятни са ми	Интересни	Интересни	забавен / Вълнуващ	4 3 5 2 1	
45	Интересни	Интересни са ми	Интересни	Интересни	Вълнуващ	3 4 2 5 1	
46	Интересни	Неприятни са ми	Интересни	Симпатични	Забавен / Вълнуващ	5 4 3 2 1	
47	Интересни	Интересни са ми	Интересни	Интересни	Вълнуващ	5 1 2 4 3	

48	Интересни	Харесвам ги	Интересни	Интересни	Забавен	2 1 4 3 5	Много хубав и интересен филм
49	Интересни	Интересни са ми	Вълнуващи	Интересни	Вълнуващ	1	
50			Интересни	Интересни	Вълнуващ	1 4 2 5 3	
51			Интересни	Симпатични / Интересни	Забавен	5 1 3 2 4	
52	Безразлични	Интересни са ми	Интересни	Интересни	Забавен	1	
53	Интересни	Неприятни са ми	Интересни	Неприятни	Вълнуващ	5 3 4 2 1	
54	Интересни	Неприятни са ми					
55	Интересни	Неприятни са ми					
56	Вълнуващи	Неприятни са ми					
57	Вълнуващи	Неприятни са ми					
	Интересни	Безразлични са ми	Интересни	Интересни			
	Безразлични	Интересни са ми	Безразлични са ми	Интересни			
	Скучни	Безразлични са ми	Вълнуващи	Симпатични			
	Безразлични	Неприятни са ми	Скучни				
	Скучни	Не мога да преценя	Скучни	Не мога да преценя			
			Интересни				
	Интересни	Интересни са ми	Интересни	Интересни			
	Вълнуващи	Безразлични са ми	Интересни	Интересни			

			Интересни	Интересни		Какви технологии учените използват в работата си; Колко важни са прилепите за природата и хората; Как прилепите ловуват; Как много животински видове изчезват; Как хора с различни професии участват в научните изследвания	
Интересни			Интересни				
Безразлични	Неприятни са ми						
Интересни	Безразлични са ми	Интересни	Интересни				
Безразлични	Безразлични са ми						
Интересни	Интересни са ми	Интересни	Симпатични				
Вълнуващи							
Интересни	Безразлични са ми	Интересни	Интересни				
Безразлични	Неприятни са ми	Безразлични са ми	Безразлични са ми				
	Харесвам ги	Интересни					
			Неприятни				
Вълнуващи	Безразлични са ми	Вълнуващи	Безразлични са ми				
			Безразлични са ми				
Интересни	Харесвам ги	Вълнуващи	Симпатични				
Интересни	Не мога да преценя	Интересни	Интересни				
Вълнуващи	Интересни са ми	Интересни	Симпатични				
Вълнуващи	Харесвам ги						

	Интересни	Безразлични са ми	Интересни	Безразлични са ми			
	Интересни	Безразлични са ми		Безразлични са ми			
	Вълнуващи	Безразлични са ми	Безразлични са ми	Безразлични са ми		Колко важни са прилепите за природата и хората; Как прилепите ловуват; Какви технологии учените използват в работата си; Как много животински видове изчезват; Как хора с различни професии участват в научните изследвания	
	Безразлични	Интересни са ми	Интересни	Интересни			
	Интересни	Харесвам ги	Интересни	Симпатични			
	Интересни	Интересни са ми	Интересни	Интересни			
	Интересни	Неприятни са ми	Интересни	Интересни			
	Интересни	Харесвам ги	Вълнуващи	Симпатични			
	Интересни	Интересни са ми	Безразлични са ми	Интересни			
	Интересни	Не мога да преценя	Интересни	Интересни			
	Интересни	Интересни са ми	Интересни	Интересни			
	Безразлични	Интересни са ми	Скучни	Безразлични са ми			
	Интересни	Неприятни са ми	Интересни	Неприятни			
	Интересни	Интересни са ми	Интересни	Симпатични			

	Безразлични	Безразлични са ми	Скучни	Безразлични са ми			
	Интересни	Не мога да преценя	Интересни	Интересни			
	Не мога да преценя	Харесвам ги	Не мога да преценя	Симпатични			
	Интересни	Харесвам ги	Интересни	Интересни			
	Безразлични		Интересни				
	Скучни	Безразлични са ми					
	Вълнуващи	Интересни са ми	Интересни	Симпатични			
	Интересни	Интересни са ми	Интересни				
	Вълнуващи	Харесвам ги	Вълнуващи	Симпатични			
	Скучни	Безразлични са ми	Скучни	Безразлични са ми			
	Интересни	Неприятни са ми	Интересни	Неприятни			
	Интересни	Безразлични са ми	Вълнуващи	Симпатични			
		Неприятни са ми	Безразлични са ми	Неприятни			
	Интересни	Неприятни са ми	Интересни	Интересни			
	Интересни	Неприятни са ми	Интересни	Интересни			
	Интересни	Не мога да преценя	Интересни	Безразлични са ми			
	Не мога да преценя	Интересни са ми					
		Неприятни са ми	Безразлични са ми	Неприятни			
		Не мога да преценя	Интересни	Интересни			
			Интересни	Интересни			
		Харесвам ги	Вълнуващи				

	Вълнуващи	Интересни са ми	Вълнуващи	Интересни		Колко важни са прилепите за природата и хората	
		Харесвам ги		Интересни			
		Интересни са ми	Вълнуващи	Интересни			
		Не мога да преценя	Интересни				
		Безразлични са ми					
		Безразлични са ми		Интересни			
			Интересни	Интересни		Как прилепите ловуват; Как много животински видове изчезват; Колко важни са прилепите за природата и хората; Какви технологии учените използват в работата си; Как хора с различни професии участват в научните изследвания	
			Не мога да преценя				
			Вълнуващи	Симпатични			
			Интересни				
			Интересни				
			Вълнуващи	Симпатични			
			Безразлични са ми	Безразлични са ми			
				Интересни			

				Симпатични		Как прилепите ловуват; Как много животински видове изчезват; Колко важни са прилепите за природата и хората; Как хора с различни професии участват в научните изследвания; Какви технологии учените използват в работата си	
Интересни	Интересни са ми						
Интересни	Не мога да преценя	Безразлични са ми	Не мога да преценя	Скучен		Как прилепите ловуват; Как много животински видове изчезват; Как хора с различни професии участват в научните изследвания; Колко важни са прилепите за природата и хората; Какви технологии учените използват в работата си	Няма

						Как прилепите ловуват; Как много животински видове изчезват; Колко важни са прилепите за природата и хората; Какви технологии учените използват в работата си; Как хора с различни професии участват в научните изследвания	
Безразлични	Безразлични са ми	Скучни	Неприятни	Скучен			
Интересни	Интересни са ми						
Безразлични	Безразлични са ми	Интересни	Безразлични са ми	Не мога да преценя		Как прилепите ловуват; Колко важни са прилепите за природата и хората; Как много животински видове изчезват; Какви технологии учените използват в работата си; Как хора с различни професии участват в научните изследвания	

	Вълнуващи	Безразлични са ми	Интересни	Интересни	Вълнуващ	Как прилепите ловуват; Колко важни са прилепите за природата и хората; Как много животински видове изчезват; Как хора с различни професии участват в научните изследвания; Какви технологии учените използват в работата си	Интригуващо и интересно
	Интересни	Интересни са ми					
	Вълнуващи	Интересни са ми	Вълнуващи	Интересни	Вълнуващ	Как прилепите ловуват; Какви технологии учените използват в работата си; Колко важни са прилепите за природата и хората; Как хора с различни професии участват в научните изследвания; Как много животински видове изчезват	Представен е по много интересен начин.
	Интересни	Безразлични са ми					

	Безразлични	Харесвам ги	Интересни	Симпатични	Вълнуващ	Колко важни са прилепите за природата и хората; Как много животински видове изчезват; Какви технологии учените използват в работата си; Как прилепите ловуват; Как хора с различни професии участват в научните изследвания
	Интересни	Не мога да преценя	Интересни	Симпатични	Вълнуващ	Колко важни са прилепите за природата и хората; Как много животински видове изчезват; Как прилепите ловуват; Как хора с различни професии участват в научните изследвания; Какви технологии учените използват в работата си
	Интересни	Безразлични са ми				

						Какви технологии учените използват в работата си; Как прилепите ловуват; Как много животински видове изчезват; Колко важни са прилепите за природата и хората; Как хора с различни професии участват в научните изследвания
Интересни	Безразлични са ми	Интересни	Безразлични са ми	Вълнуващ		
Интересни	Харесвам ги	Интересни	Симпатични	Вълнуващ		Колко важни са прилепите за природата и хората; Как много животински видове изчезват; Как прилепите ловуват; Как хора с различни професии участват в научните изследвания; Какви технологии учените използват в работата си

						Как прилепите ловуват; Как хора с различни професии участват в научните изследвания; Какви технологии учените използват в работата си; Колко важни са прилепите за природата и хората; Как много животински видове изчезват
Интересни	Не мога да преценя	Интересни	Интересни	Забавен		
Вълнуващи	Харесвам ги	Вълнуващи	Симпатични	Вълнуващ		Колко важни са прилепите за природата и хората; Как прилепите ловуват; Как много животински видове изчезват; Как хора с различни професии участват в научните изследвания; Какви технологии учените използват в работата си

	Вълнуващи	Интересни са ми	Вълнуващи	Симпатични	Вълнуващ	Как прилепите ловуват; Колко важни са прилепите за природата и хората; Как много животински видове изчезват; Как хора с различни професии участват в научните изследвания; Какви технологии учените използват в работата си	Че участва дъщерята на госпожата по бел
			Интересни	Не мога да преценя	Вълнуващ	Как прилепите ловуват; Как много животински видове изчезват; Колко важни са прилепите за природата и хората; Какви технологии учените използват в работата си; Как хора с различни професии участват в научните изследвания	

			Интересни	Интересни	Вълнуващ	Как прилепите ловуват; Какви технологии учените използват в работата си; Как хора с различни професии участват в научните изследвания; Колко важни са прилепите за природата и хората; Как много животински видове изчезват	
Интересни	Харесвам ги	Вълнуващи	Интересни	Интересни	Вълнуващ	Как прилепите ловуват; Как хора с различни професии участват в научните изследвания; Какви технологии учените използват в работата си; Колко важни са прилепите за природата и хората; Как много животински видове изчезват	Няма такава.

						<p>Как прилепите ловуват; Колко важни са прилепите за природата и хората; Как хора с различни професии участват в научните изследвания; Какви технологии учените използват в работата си; Как много животински видове изчезват</p>	<p>Всичко за филма ми хареса. Интересен беше и ми даде много информация за тези интересни и необикновени бозайници. От по-горния въпрос всичко ми е интересно.</p>
Вълнуващи	Интересни са ми	Вълнуващи	Интересни	Вълнуващ		<p>Как много животински видове изчезват; Колко важни са прилепите за природата и хората; Как хора с различни професии участват в научните изследвания; Какви технологии учените използват в работата си; Как прилепите ловуват</p>	<p>Добър</p>
Интересни	Не мога да преценя	Интересни	Интересни	Забавен			

						Колко важни са прилепите за природата и хората; Как хора с различни професии участват в научните изследвания; Как много животински видове изчезват; Как прилепите ловуват; Какви технологии учените използват в работата си	Всички от горепосочените теми са еднакво важни, вълнуващи и интересни, така че не мога да ги степенувам
Интересни	Интересни са ми	Интересни	Интересни		Вълнуващ		
Безразлични	Безразлични са ми						
Вълнуващи	Харесвам ги						
Интересни	Безразлични са ми						
Интересни	Безразлични са ми						
Безразлични	Безразлични са ми						
Интересни	Безразлични са ми						
Интересни	Интересни са ми						
Вълнуващи	Харесвам ги	Вълнуващи	Симпатични		Забавен	Как прилепите ловуват; Колко важни са прилепите за природата и хората; Какви технологии учените използват в работата си; Как много животински видове изчезват; Как хора с различни професии участват в научните изследвания	
Интересни	Интересни са ми						

	Безразлични	Не мога да преценя					
	Интересни	Безразлични са ми					
	Интересни	Безразлични са ми					
	Интересни	Харесвам ги	Интересни	Симпатични	Забавен	Как прилепите ловуват; Какви технологии учените използват в работата си; Как хора с различни професии участват в научните изследвания; Колко важни са прилепите за природата и хората; Как много животински видове изчезват	
	Скучни	Безразлични са ми					
	Не мога да преценя	Интересни са ми	Интересни	Интересни	Скучен	Как прилепите ловуват; Как много животински видове изчезват; Колко важни са прилепите за природата и хората; Какви технологии учените използват в работата си; Как хора с различни професии участват в научните изследвания	
	Безразлични	Неприятни са ми					
	Скучни	Неприятни са ми					

	Скучни	Интересни са ми					
	Интересни	Не мога да преценя					
	Интересни	Харесвам ги	Интересни	Интересни	Забавен	Как прилепите ловуват; Как хора с различни професии участват в научните изследвания; Колко важни са прилепите за природата и хората; Какви технологии учените използват в работата си; Как много животински видове изчезват	Много ми хареса
	Интересни	Не мога да преценя					
	Интересни	Безразлични са ми	Интересни	Интересни	Вълнуващ	Какви технологии учените използват в работата си; Как много животински видове изчезват; Как хора с различни професии участват в научните изследвания; Как прилепите ловуват; Колко важни са прилепите за природата и хората	.
	Вълнуващи	Харесвам ги					
	Интересни	Неприятни са ми					

	Вълнуващи	Неприятни са ми					
	Интересни	Безразлични са ми					
	Интересни	Интересни са ми	Вълнуващи	Симпатични	Забавен	Как прилепите ловуват; Как много животински видове изчезват; Какви технологии учените използват в работата си	
	Безразлични	Не мога да преценя					
	Скучни	Безразлични са ми					
	Вълнуващи	Харесвам ги					
	Интересни	Безразлични са ми					
	Интересни	Безразлични са ми					
	Вълнуващи	Неприятни са ми					
			Безразлични са ми	Безразлични са ми	Не мога да преценя	Как хора с различни професии участват в научните изследвания; Какви технологии учените използват в работата си; Как много животински видове изчезват; Колко важни са прилепите за природата и хората; Как прилепите ловуват	

Намирам научните теми като астрономия, биология, технологии, химия, физика... за:		163
Вълнуващи	26	15.95%
Интересни	84	51.53%
Безразлични	22	13.50%
Скучни	18	11.04%
Не мога да преценя	9	5.52%
Вълнуващи / Интересни	4	2.45%

Какво мислите за прилепите?		170
Харесвам ги	31	18.24%
Интересни са ми	42	24.71%
Безразлични са ми	52	30.59%
Неприятни са ми	26	15.29%
Не мога да преценя	18	10.59%
Безразлични са ми / Неприятни са ми	1	0.59%

След филма смятам, че научните теми са		139	163
Вълнуващи	32	23%	19.63%
Интересни	82	59%	50.31%
Безразлични са ми	10	7%	6.13%
Скучни	9	6%	5.52%
Не мога да преценя	5	4%	3.07%
Вълнуващи / Интересни	1	1%	0.61%
Без отговор	24		14.72%

След като изгледах филма, смятам, че прилепите са:		134	170
Симпатични	31	23%	18.24%
Интересни	65	49%	38.24%
Безразлични са ми	19	14%	11.18%
Неприятни	10	7%	5.88%
Не мога да преценя	6	4%	3.53%
Интересни/Безразлични са ми	1	1%	0.59%
Симпатични / Интересни	2	1%	1.18%
Без отговор	36		21.18%

Смятам, че животът на учените е:		77
Забавен	16	20.78%
Вълнуващ	39	50.65%
Скучен	9	11.69%
Не мога да преценя	10	12.99%
Забавен / Вълнуващ	3	3.90%

